

staaende Interesse at fremme Communicationen og Samfærdsfelen paa den bedste og hurtigste Maade. paa de Steder, hvor Banerne ere. Men der er tilvissø Tilfælde, hvor disse to Interesser ikke ville gaae aldeles Haand i Haand, og vi have allerede haft tilstrækkelige Exempler paa, at Slikt kan finde Sted. Dette i Forbindelse med den Omstændighed, at vort hele Jernbanevæsen vil for en saa lang Arrække gives i i Vold paa et privat Selskab, gjør, at jeg ikke kan gaae ind paa Loven, som den foreligger. Det er jo aabenbart, at, hvis der senere bliver Tale om Anlæg af andre Baner, da vil det staae i dette Selskabs Magt at udøve en ganske væsentlig Indflydelse paa, om et saadant Anlæg kan skee eller ikke; der vil ikke kunne anlægges nogen Bane uden at sætte den i nogle Forbindelse med det bestaaende Jernbanenet, og kan dette ikke opnaaes, er Projectet dermed bristet. Det er for stor en Magt at overgive til et privat Selskab, at det skulde kunne have en saadan Indflydelse paa alle senere Jernbaneforetagender her i Landet; men jeg seer heller ikke, at der er nogensomhelst Nødvendighed derfor. Jeg for min Deel seer ikke noget Afstrækkende i, at Staten overtager Driften af Banerne; tværtimod anseer jeg det for ganske naturligt og rigtigt, især saalænge hele Jernbanenet endnu ikke er udført, og Bestemmelserne om Driften maae være forbigaaende. Naar i sin Tid Jernbanenet er fuldført, og en ordentlig og bestemt Driftsplan er lagt for samtlige Baner, vil det være meget lettere at overdrage Driften til et Selskab, da man saa kan betinge sig den Driftsmaade, som Erfaringen har anbefalet, og paahyde de Foranstaltninger, som de gjorte Forsøg have viist at være gavnlige; men saalænge Jernbanenet ikke er fuldført, er der den største Opfordring for Staten til selv at drive Banerne, og det saameget mere, som der ikke er Udsigt til, at der vil være Tab forbundet dermed. Jeg har ogsaa en stærk Formodning om, at det ikke vil være vanskeligt for Staten at tilveiebringe de Midler, der ere fornødne til at overtage Driften,

og, efter hvad vi have hørt af en tidligere Taler, er der al god Udsigt til, at den vil være ret indbringende for Fremtiden. I andre Henseender seer jeg heller ikke, at det frembyder nogen Vanskelighed, og navnlig er det tilstrækkeligt paaviist af det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Pougg), at der ikke er nogen Fare for, at Pensionsberettigelse skulle tilstaaes disse Bestillingsmænd, da man meget godt kan undgaae dette. For mig vil ogsaa det Hensyn der saa meget er fremhævet af det ærede Medlem, nemlig, at det vil være behageligt at kunne anbringe endeel af de Embedsmænd, som de uslykkelige Forhold have sat i mindre gunstige Vilkaar, ved disse Baner ikke være uden Betydning. Jeg seer saaledes ikke rettere, end at det vil være i hoi Grad ønskeligt og rigtigt, hvad jeg ogsaa af Regjeringens Udtalelse maa formode, den ikke vil modsætte sig, at den hele Drift, idetmindste foreløbigt, indtil Banerne i Jylland ere fuldførte, overtages af Staten.

Indenrigsministeren: Jeg kan erklære mig ganske enig i, hvad den ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds (Melchior) har udtalt, at det sandsynligviis ikke vil have nogen stor Vanskelighed for Regjeringen at komme til at forhandle med Ihændehaverne af de jydsk-sjyenske Driftsactier om disse Overtagelse, og jeg har saameget mere Grund til at formode dette, som disse Actier allerede for omtrent et Aar siden have været tilbudte Regjeringen gjentagne Gange til en bestemt Priis. Vanskeligheden ved at gaae ind paa, hvad der af det ærede Medlem og flere ærede Medlemmer her i Salen har været foreslaaet, at nemlig Staten selv skulde overtage Driften af disse Baner, enten for bestandigt eller i alt Fald midlertidigt, indtil Banenet var afsluttet, vil i mine Tanker ikke bestaae i at kunne kjøbe de nuværende Driftsactier til en taalelig Priis, eller i at tilveiebringe den fornødne Capital til dette Indkjøb, ligesom jeg heller ikke engang troer, at det vil have nogen overvættens Vanskelighed at skaffe det fornødne Personale til-